

IAV

INSTITUT ALENY VITÁSKOVÉ z.s.

Ochrana a podpora základních lidských práv a svobod

Alena Vitásková – nositelka státního vyznamenání prezidenta republiky za zásluhy o stát

---

Falešný obraz odbornosti státních zástupců

V období adventu jsem si se zájmem přečetla na české justici blog Michala Hály, bývalého generálního ředitele ŘSD, který se vyjádřil k stati vrchní státní zástupkyně JUDr. Lenky Bradáčové „Etika v trestním řízení“.

Závěr blogu Michala Hály mě nenechal v klidu. Cítuji:

„Budeme-li i nadále ustrašeně mlčet, zůstane ve veřejném prostoru pouze podobnými články pečlivě pěstěný jinak však veskrze falešný obraz státního zastupitelství jednajícího odborně, zákonně, nezávisle, nestranně, důvěryhodně... a teď snad dokonce i eticky.“

<http://www.ceska-justice.cz/blog/etika-trestnim-rizeni-praxi-vs-z-praha/>

Institut Aleny Vitáskové z.s. (ochrana lidských práv a svobod) ustrašeně mlčet nebudeme. Plně souhlasím s článkem pana Hály, ve kterém mimo jiné uvádí, jak může státní zástupce obžalovat občana, tahat ho po soudech, aniž by „sprostý obviněný“ porušil zákon. To vše popisuje z vlastní zkušenosti, jakým způsobem je možné zničit život a to nejen z lidské stránky, ale i profesně. Konstrukce zločinu vyplývající z absolutní neznalosti právních norem, která je postavena v lepším případě na domněnkách, se táhne jako červená nit i v jiném sektoru, než je oblast silnic a dálnic, a to v energetice.

Jako předsedkyně Energetického regulačního úřadu jsem po celou dobu mého 6-ti letého funkčního mandátu čelila útokům ze strany orgánů činných v trestním řízení, které trvale zasahovali do rozhodování nezávislého úřadu a měli snahu ovlivňovat celou řadu rozhodnutí ERÚ.

Naopak, vybrané trestní činy se nešetřily, zametaly tzv. „pod koberec.“ Uvedu několik příkladů, jakým způsobem zasahují státní zástupci do chodu nezávislé instituce, jakou je Energetický regulační úřad a snaží se ovlivňovat jeho rozhodování a to dokonce v rozporu se zákonem. V několika případech také uvedu jejich hlubokou neznalost zákonů.

1)

- **Trestní řízení u odvolacího soudu v Olomouci, žalobce Radek Mezlík (leden 2017).** Státní zástupce Mezlík dehonestuje na výsost odborné

stanovisko prof. Jiřího Jelínka, (vedoucího katedry trestního práva University Karlovy), které vydal k projednávanému případu fotovoltaických elektráren

- SZ mává opovržlivě tímto stanoviskem a on Mgr. uráží odborné stanovisko profesora. V podtextu jeho vyjádření před soudním senátem zazní něco v tom smyslu, proč vlastně takové stanovisko profesor vydal? (toto odborné stanovisko se totiž nehodilo do konstrukce obžaloby státního zástupce a nebylo jako důkaz připuštěno)
- Odborné znalosti prof. Jelínka a Mgr. Mezlíka se skutečně srovnávat nedají, deficit znalostí ze strany žalobce je i laikovi zřejmý

2)

- **V roce 2012 podává senátor Čunek trestní oznámení na špatně stanovené výkupní ceny pro FVE**, které vydalo bývalé vedení ERÚ (za předsedování Ing. Josefa Fiřta)
- K tomuto TO dodává ERÚ (již pod vedením Vitáskové) audit na stanovení výkupních cen pro FVE, ze kterého vyplývá, že jsou ceny skutečně nastaveny v rozporu se zákonem
- Předmětné trestní oznámení ÚOKFK – expozitura Hradec Králové – vyšetřující policista **Pavel Pinka** odkládá, přestože má audit k dispozici
- Proto ERÚ (pod vedením Vitáskové) podává počátkem roku 2013 TO na špatně stanovené ceny a dokládá podrobný výčet škod, které takto spotřebitelům a státnímu rozpočtu vznikají – jedná se cca o 162 mld. Kč (sto šedesát dva miliard korun)
- Státní zástupce **Radek Mezlík**, který má dohled nad šetřením, odkládá případ, nic se nestalo
- Následně v roce 2015 MPO – ministr Mládek napíše rozsáhlý dopis poslancům, ve kterém mimo jiné uvádí a potvrzuje, že ERÚ mělo ve svém trestním oznámení de facto pravdu.
- ERÚ znovu žádá NSZ Pavla Zemana, aby se případem státní zastupitelství znovu zaobíralo, a dokládá stanovisko ministra průmyslu, který je rovněž gestorem Energetického zákona.
- Opět se nic neřešilo

3)

- **V roce 2013 zahájeno trestní stíhání proti Aleně Vitáskové – žalobce Radek Mezlík, vyšetřující policista Pavel Pinka**
- Obžaloba postavena na domněnkách a konstrukcích vycházela z absolutní neznalosti souvisejících právních norem. Energetického zákona, správního řádu, stavebního zákona, zákona o podporovaných a obnovitelných zdrojích, cenových rozhodnutí a dalších vyhlášek a technických norem
- Obžaloba viní předsedkyni, že měla vědět o podjatosti úředně oprávněné osoby, podřízené jejího podřízeného. Podjatost ve smyslu obžaloby vůbec v takovéto formě neexistuje, ani ve správním řádě, ani v jiné právní normě

- Nakonec se před soudem „provalilo“, že tato „podjatost“ byla postavena na „drbech, které šly po úřadu“ jak sdělil svědek obžaloby Antonín Panák
- Další obvinění Aleny Vitáskové bylo to, že měla zasahovat do prvoinstančního rozhodování o zastavení obnovy řízení
- To, že Vitásková (jako druhý stupeň) nikdy do prvoinstančního řízení nezasahovala, se jednoznačně prokázalo
- To, že do rozhodování prvního stupně prokazatelně v rozporu se zákony zasahovali, jak bývalý předseda Ing. Josef Fiřt, tak další pracovníci úřadu, ponechalo státního zástupce nečinným
- Neznalost správního řádu a souvisejících právních norem předvedl státní zástupce Radek Mezlík např. v tom, když považoval za porušení, že úředně oprávněná osoba odmítla podepsat připravené rozhodnutí jinými zaměstnanci, kteří neznali spis, v obdobných případech rozhodovali diametrálně odlišně a před soudem se doznali (v postavení svědka Mgr. Panák, Ing. Vítek), že spis v době rozhodování neznali celý. (Navíc nebyli pro daný případ úředně oprávněnými osobami, nebo nebyli vůbec úředně oprávněnými osobami).
- Státního zástupce vůbec nezajímalo, že jakékoliv zásahy do rozhodování úředně oprávněné osoby jsou nezákonné. Neakceptoval, že úředně oprávněná osoba je plně zodpovědná za své rozhodnutí, které vydává na základě shromážděných důkazů ve správním řízení, které rovněž vyhodnocuje. Považoval snad za restriktivní čin, že úředně oprávněná osoba odmítla podepsat rozhodnutí, které ji připravil někdo jiný (Mgr. Vítek a Mgr. Panák?).
- U prvoinstančního soudu byla Alena Vitásková nepravomocně odsouzena na 8 let odnětí svobody s tím, že soudce pronesl, že sice nemá důkazy, ale že si myslí....
- O dva roky později byla u odvolacího soudu Alena Vitásková zproštěna viny

4)

- **ERÚ je dle EZ zmocněn k vydávání podzákonných norem – vyhlášek.** Jednou z nich je i licenční vyhláška. Rozpor, který v této vyhlášce byl, se úřad snažil v letech 2016-2017 napravit a dát do souladu s energetickým a stavebním zákonem.
- Do nápravy vyhlášky zasáhlo razantně státní zastupitelství - NSZ
- Pracovní komise LRV projednávaly vyhlášku pod dohledem státních zástupců z NSZ
- NSZ se zúčastnilo a dohlíželo tak na zasedání Legislativní rady vlády, která k předmětné vyhlášce zasedala. NSZ s nápravou vyhlášky nesouhlasili, přestože MS tyto připomínky nesdílelo.
- zásah státních zástupců do tvorby legislativy v oblasti energetiky, k čemuž nemají zákonné zmocnění, je v demokratické zemi na pováženou...

- NSZ potvrdilo neznalost zákonů a právních norem ve svém stanovisku tak jednoznačně, že tím mohli vyvolat poplašnou zprávu a chaos v oblasti energetiky, stavebních úřadů a požární ochrany
- ERÚ proto podal v r. 2017 (za úřadování Aleny Vitáskové) na státní zástupce TO za vyvolání poplašné zprávy
- TO bylo odloženo s tím, že stanovisko NSZ četli jen odborníci a ti znají jak energetický tak stavební zákon, a veřejnost se to nedověděla....
- Pro objasnění odborné znalosti státních zástupců v této oblasti: státní zástupci se vyjádřili, že stavební úřad může vydat kolaudaci, ačkoliv stavba není bezpečná, nebo že požární bezpečnost má hodnotit ERÚ
- NSZ Pavel Zeman po té přímo vyhrožoval předsedkyni ERÚ Vitáskové a zastrášoval ji, před vydáním upravené licenční vyhlášky, která by byla v souladu s energetickým a stavebním zákonem
- Důvod byl zřejmý, pak by totiž státní zástupci nemohli obžalovávat úředníky kvůli revizním zprávám v případech, kdy se jim to hodí. Tím by padla jedna velká bublina zločinu v Česku.

5)

- **Nezákonné výkladové stanovisko k cenovému rozhodnutí ERÚ z roku 2010** (vydal Ing. Krejcar ERÚ, znění dodal zaměstnanec ČEZu), které mělo umožnit vybraným majitelům FVE elektráren dosáhnout na vyšší podporu, která jim dle cenového rozhodnutí nenáležela (jedná se o miliardy korun)
- Následně nové vedení ERÚ (Vitásková) a další subjekty podávají trestní oznámení – dohled měl státní zástupce Radek Mezlík, odloženo, neřešeno
- Nápravu NSZ nesjednal, ani když Nejvyšší soud vydal judikát, ze kterého vyplývá, že ERÚ a jeho výkladové stanovisko z roku 2010 nemůže být nad zákon a nemůže tímto umožnit subjektům jejich nezákonný nárok na vyšší podporu, než jim dle zákona náleží
- V roce 2018 opětovně podáno trestní oznámení na výkladové stanovisko, které nové vedení - Rada ERÚ (nastoupili do funkce 1. 8. 2017) opětovně vydalo, přestože byl vydán k dané věci zcela opačný judikát NS
- Opětovně má dohled SZ Radek Mezlík, doposud bez výsledku, přestože jsou v dané věci všeobecně známy judikáty NS

6)

- **Státní zástupce Radek Mezlík předložil** v obžalobě soudu výši škody, která nemohla být nikdy způsobena. Prokázalo se, že „znalecký posudek“, který byl k výši škody žalobcem předložen, vlastně nebyl znaleckým posudkem.
- ERÚ v dané věci podal:
  - a) trestní oznámení na znalce, že použil jiné cenová rozhodnutí a spočítal škodu, která nevznikla
  - b) podal k příslušnému soudu stížnost na soudního znalce

- Výsledek: soudce, který projednával tento případ, potvrdil, že se nejednalo o znalecký posudek, přestože se dokument tak tvářil. De facto neměl náležitosti znaleckého posudku. Vzhledem k promlčecí lhůtě nebylo soudnímu znalci odebráno kulaté razítko a byl pouze napomenut, že svým stanoviskem mohl uvést Krajský soud v Brně v omyl.
- Trestní oznámení na znalce bylo rovněž odloženo, protože policie i státní zástupce vyhodnotili, že se nemůže jednat o trestný čin, když výpočet výše škody nebyl „znaleckým posudkem“.
- Státní zástupce Radek Mezlík „posudek“ ponechal v žalobě jako doklad způsobené škody, přestože měl všechny informace o opaku
- Na základě takto vyfabulované škody byly vydány i rozsudky odnětí svobody na cca 7 let a peněžité tresty

Uvedla jsem jen několik málo příkladů z mých zkušeností na ERÚ. Z uvedených „přešlapů“ státních zástupců a bohužel i v některých případech soudců vyplývá hluboká neznalost právních norem a jejich provázanost. To vše je způsobeno tím, že:

- neznalost zákonů skrývají pod „právním názorem“ a tím jsou nepostižitelní
- je nevymahatelnost osobní zodpovědnosti státních zástupců a soudců, přestože svým rozhodnutím způsobují nedozírné celospolečenské a ekonomické škody
- mandát soudce a státního zástupce je bez časového omezení
- neexistuje kvalitní výchovný systém soudců a státních zástupců

Pak skutečně dochází k tomu, že magistr (státní zástupce) zesměšňuje analýzu profesora trestního práva (vedoucího katedry trestního práva na právnické fakultě University Karlovy) a to dokonce před soudním senátem.

S vědomím nepostižitelnosti pracují, ničí životy nevinným lidem při konstrukci kauz na základě jejich bujné fantazie, či úplně něčeho jiného.

Nesmíme mlčet a bát se sdělit své zkušenosti široké veřejnosti. Jen tak můžeme přispět k tomu, aby si veřejnost udělala sama názor na jednostrannou propagandu státního zastupitelství o jejich odbornosti, nezávislosti, nestrannosti a důvěryhodnosti. O etice jejich jednání pomlčím.

Ing. Alena Vitásková – předsedkyně IAV
V Praze, dne 6. 1. 2018